

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z odwołania A.K. i M.K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gorzowie Wielkopolskim
o ustalenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 grudnia 2025 r.,
skargi kasacyjnej odwołujących się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 24 lipca 2024 r., sygn. akt III AUa 373/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od A.K. i M.K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Gorzowie Wielkopolskim kwoty po 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) od każdego z nich wraz z odsetkami wynikającymi z art. 98 § 1¹ kpc tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

[I.T.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 czerwca 2023 r., VI U 63/23 Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim w punkcie I. zmienił decyzję z dnia 16 grudnia 2022 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Gorzowie i stwierdził, że A.K. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek M.K. od 16 maja 2022 r.; w punkcie II. zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz ubezpieczonej

A.K. i płatnika składek M.K. po 180 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 24 lipca 2024 r., III AUa 373/23 na skutek apelacji organu rentowego w punkcie 1. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołania oraz zasądził od A.K. i M.K. na rzecz organu rentowego kwoty po 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję wraz z ustawowymi odsetkami należnymi po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty; w punkcie 2. zasądził od A.K. i M.K. na rzecz organu rentowego kwoty po 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wraz z ustawowymi odsetkami należnymi po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku odwołujący się zarzucili naruszenie: 1. art. 58 § 2 k.c.; 2. art. 58 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.; 3. art. 58 § 1 i § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.; 4. art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej w związku z art. 22 i art. 11 k.p.; 5. art. 65-68 Konstytucji RP; 6. art. 18 i 32 Konstytucji RP; 7. art. 233 k.p.a.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnili potrzebą wykładni przepisów art. 58 § 1 i § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p., oraz art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej w związku z art. 22 i art. 11 k.p. - budzących poważne wątpliwości oraz z uwagi na jej oczywistą zasadność.

Skarżący podnieśli, że problemy z wykładnią przepisów prawa, sprowadzają się do „kwestii analizy i oceny prawidłowości dla zastosowania przepisów, stanowiących, wolą samego ustawodawcy, jedną z podstaw do nabycia własności nieruchomości właśnie poprzez zasiedzenie, a to zwłaszcza, niespójność i problemy z wykładnią przepisów prawa dotyczących interpretacji charakteru oraz zasadności i dopuszczalności świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych związanych ze sferą pracowniczą i pozostających w zbiegu z pozostawaniem w stosunku pracy”.

Mając na uwadze powyższe skarżący wniesli o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie w całości i przekazanie sprawy, w tym zakresie, do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji; obciążenie w

całości Zakładu Ubezpieczeń Sądowych, Oddziału w Gorzowie Wielkopolskim, Inspektorat w Słubicach, kosztami postępowania sądowego wywołanymi niniejszą sprawą, i z tego tytułu zasądzenie od organu rentowego na rzecz powódki zwrotu kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w tym przedmiocie do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania; oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie od powódki i płatnika na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest uzasadniony. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c., ale skarżący nie wykazali ich występowania.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących

rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w orzecznictwie i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 listopada 2025 r., I CSK 2570/25, LEX nr 3945309).

Wymaga się także wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (zob.: postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351). Ponadto nie można uznać, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii prawnej prezentowanej przez skarżącego, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka z 2003 r. Nr 13, poz. 5; z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578).

Jeżeli strona powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinna zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała, czego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zdecydowanie zabrakło. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2023 r., I CSK 4298/22, LEX nr 3582570). Ponadto z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że strona skarżąca musi wskazać, w czym - w jej ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2023 r., I USK 163/22, LEX nr 3570640). Strona skarżąca powinna więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774; z dnia 22 marca 2016 r., II PK 31/15, OSNP 2017/10/127; z dnia 18 sierpnia 2021 r., II PSK 97/21, LEX nr 3325579; z dnia 6 września 2022 r., II USK 667/21, LEX nr 3416129).

Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w ujęciu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Oczywiście naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczne natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 kwietnia 2018 r., III UK 98/17, LEX nr 2497587; z dnia 15 grudnia 2020 r., III PK 191/19, LEX nr 3270748; z dnia 27 kwietnia 2021 r., III PSK 45/21, LEX nr 3181515, z dnia 5 maja 2021 r., II USK 175/21, LEX nr 3245310). Oznacza to, że we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest

powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2022 r., II USK 716/21, LEX nr 3487761).

W przedmiotowej sprawie wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia wymienionych wyżej warunków.

W niezwykle lakonicznym i niezrozumiałym uzasadnieniu wniosku, skarżący nie przeprowadzają pogłębionego wyводу prawnego przedstawiającego argumentację przemawiającą za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania. Za taki nie można bowiem uznać twierdzenia, że problemy z wykładnią przepisów prawa, sprowadzają się do „kwestii analizy i oceny prawidłowości dla zastosowania przepisów, stanowiących, wolą samego ustawodawcy, jedną z podstaw do nabycia własności nieruchomości właśnie poprzez zasiedzenie, a to zwłaszcza, niespójność i problemy z wykładnią przepisów prawa dotyczących interpretacji charakteru oraz zasadności i dopuszczalności świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych związanych ze sferą pracowniczą i pozostających w zbiegu z pozostawianiem w stosunku pracy”.

Wskazywanych wymogów nie spełnia również hasłowe powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 1¹ i 108 k.p.c. w zw. z art. 398²¹k.p.c.

[I.T.]

[a.ł.]